

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОСВІТНЬОЇ АНАЛІТИКИ
INSTITUTE OF EDUCATIONAL ANALYTICS

ЄДР 39817791

28 липня 2017

НАКАЗ
Київ

№ 47

Про затвердження Порядку авторизації електронних майданчиків для взаємодії з інформаційно-телекомунікаційною системою «Державна інформаційна система освіти»

На виконання підпункту 2 пункту 5 наказу Міністерства освіти і науки України від 31.08.2016 №1054 та з метою регламентування взаємодії електронних майданчиків з інформаційно-телекомунікаційною системою «Державна інформаційна система освіти» (далі - ІТС «ДІСО»)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок авторизації електронних майданчиків для взаємодії з ІТС «ДІСО», що додається.
2. Розмістити Порядок авторизації електронних майданчиків для взаємодії з інформаційно-телекомунікаційною системою «Державна інформаційна система освіти» на офіційному веб-сайті ІТС «ДІСО».
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. директора

С. Лондар

Додаток
до наказу Інституту освітньої
аналітики
28.07.2017 № 47

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
28 липня 2017 № 47

**Порядок авторизації електронних майданчиків для взаємодії з
інформаційно-телекомунікаційною системою «Державна інформаційна
система освіти»**

I. Загальні положення

1.1. Порядок авторизації електронних майданчиків (далі - Порядок) для взаємодії з інформаційно-телекомунікаційною системою «Державна інформаційна система освіти» (далі – ІТС «ДІСО») встановлює порядок проведення авторизації електронних майданчиків (програмного забезпечення, інформаційних систем, баз даних, веб-сайтів, тощо) з метою забезпечення повноти, надійності та безпеки функціонування ІТС «ДІСО».

1.2. Порядок розповсюджується на суб'єкти підприємницької діяльності, які виявили бажання взаємодіяти з ІТС «ДІСО» і відповідають встановленим вимогам.

1.3. Порядок поширюється на будь-які електронні майданчики, що взаємодіють з ІТС «ДІСО» з метою запису, отримання чи модифікації даних.

1.4. Метою авторизації є відбір електронних майданчиків, які можуть забезпечувати безпечне формування та функціонування ІТС «ДІСО» та сприяти впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій в управління освітніми процесами.

1.5. Основними принципами авторизації є відкритість, повнота, об'єктивність та системність оцінювання функціональних можливостей

електронних майданчиків та відповідності технічним вимогам щодо обміну даними з ІТС «ДІСО».

1.6. Авторизація електронних майданчиків для взаємодії з ІТС «ДІСО» є обов'язковою.

II. Нормативні посилання

2.1. У цьому Порядку використані посилання на наступні нормативні документи: Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII, Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV, Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 № 852-IV, Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» від 28.10.2004 № 1452, Постанову Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1453 «Про затвердження типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади».

III. Визначення основних термінів

3.1. У цьому Порядку використовуються такі визначення основних понять:

- авторизований електронний майданчик (далі – АЕМ) - набір програмних засобів та процедур, призначений для збирання даних, їх верифікації, оброблення, використання в остаточному вигляді або в якості вхідних даних для ІТС «ДІСО», зберігання та захисту даних щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреб фізичних та юридичних осіб в сфері освіти, що пройшли встановлену цим Порядком процедуру авторизації;

- авторизація електронного майданчика - дослідження та випробування з метою визначення його відповідності технічним вимогам щодо обміну даними з ІТС «ДІСО»;

- захищеність електронного майданчика – його властивість, що характеризує спроможність запобігати несанкціонованому доступу (як випадковому, так і навмисному) до програм та даних, а також ступінь зручності і повноти моніторингу результатів будь-яких дій, в тому числі спрямованих на руйнування системи та зміну даних, своєчасне виявлення останніх зловживань та запобігання їм;

- захищений авторизований електронний майданчик - програмний інтерфейс, сукупність правил (програмних засобів / функцій / протоколів) за допомогою яких реалізується обмін даними між функціональними частинами АЕМ та ІТС «ДІСО».

Примітка. Якщо крім контрольованих частин ПЗ існують інші неконтрольовані частини, то вони повинні бути розділені з контрольованими частинами і зв'язані між собою через програмний інтерфейс.

- цілісність авторизованого електронного майданчика – стан АЕМ, ідентичний зразковій версії, що характеризується відсутністю змін навмисного або випадкового характеру;

- контрольний код програмного забезпечення - дані, що утворюються в результаті перетворення програмного забезпечення або даних у відповідності з якимось математичним алгоритмом і призначені для здійснення можливості виявлення випадкових або навмисних змін.

ІV. Основні вимоги до АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»

4.1. АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинні бути розроблені так, щоб можна було провести оцінку відповідності їх контрольованих функцій вимогам цього документа, разом з тим необхідно, щоб їх контрольовані функції не підпадали під негативний вплив іншого ПЗ, паралельно працюючого (або такого, що забезпечує його функціонування) та/або не здійснюючого негативний вплив на інше ПЗ.

4.2. АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинні мати функції захисту від несанкціонованого впливу через програмні або апаратні інтерфейси.

4.3. АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинні бути захищені, зокрема необхідно забезпечити:

4.3.1) неможливість їх зміни так, щоб це не стало очевидним;

4.3.2) захищеність від навмисних і ненавмисних змін.

4.4. Методи захисту АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО».

Захист АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» від змін може бути реалізований одним із наступних способів:

- використання вбудованої функції, яка здійснює порівняння поточної контрольної характеристики з еталонною характеристикою, що зберігається на зовнішньому носії. Або, якщо АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» має електронний цифровий підпис (далі - ЕЦП), перевіряється виданий авторизованим центром сертифікації ключів ЕЦП з забезпеченням відповідності вимогам з безпеки застосування технології ЕЦП;

- використання вбудованої функції, яка здійснює порівняння поточного контрольного коду з кодом, що зберігається у самому ПЗ в декількох таємних місцях.

4.5. Після авторизації в програмно-апаратному комплексі АЕМ нічого не повинно змінюватися без відповідного повідомлення органу, що проводив його авторизацію. У разі внесення змін, для подальшого використання зазначеного АЕМ разом з ІТС «ДІСО», проводиться обов'язкова повторна авторизація цього електронного майданчика.

4.6. Аутентифікація АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинна здійснюватися одним із наступних способів:

4.6.1) побайтове порівняння з еталонним;

4.6.2) застосування процедур видачі і перевірки ЕЦП. Організація, що засвідчує ПЗ для взаємодії з ІТС «ДІСО», засвідчує його шляхом отримання ЕЦП за даними (складовими ПЗ для взаємодії з ІТС «ДІСО») із застосуванням особистого ключа підпису. При перевірці ЕЦП використовується відкритий ключ перевірки підпису, належний організації, що засвідчила ПЗ для взаємодії з ІТС «ДІСО»;

4.6.3) використання листа, що засвідчує автентичність. Лист виконується на папері та повинен містити:

- позначення АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»;
- дату створення і атестації АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»;
- контрольні характеристики АЕМ або його частин;
- справжні підписи осіб, відповідальних за розробку, виготовлення, узгодження і затвердження контрольованого АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО».

4.7. АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинен мати контрольовану ідентифікацію. Ідентифікація повинна виконуватися з урахуванням положень п. 4.6 по автентифікації контрольованого АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО».

Алгоритм ідентифікації повинен бути частиною самого АЕМ. Ідентифікація повинна здійснюватися під час запуску або по команді користувача.

4.8. Контрольовані функції АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинні бути незмінні і повинні бути доступними перевіреними.

4.9. Контрольоване АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО», включаючи його апаратну і програмну реалізацію, повинно документуватися.

Документація АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» повинна включати:

- опис контрольованих функцій АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»;
- опис типовизначальних і конструктивних параметрів;
- опис методики ідентифікації АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»;
- інструкцію (керівництво) користувача.

V. Критерії оцінки АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»

5.1. Установлені критерії оцінки АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО»:

5.1.1) рівень захисту;

5.1.2) наявність сертифікації по ТЗІ;

5.1.3) наявність ліцензії (авторських прав);

5.1.4) ступінь відповідності АЕМ меті створення і функціонування ІТС «ДІСО»;

5.1.5) ступінь відповідності вимогам діючих нормативних актів з питань освіти та електронного документообігу.

VI. Етапи проведення авторизації електронного майданчика для взаємодії з ІТС «ДІСО»

6.1. Авторизація включає наступні етапи:

6.1.1) подача заявки на проведення авторизації. До заявки обов'язково додається програмна документація та документи, підтверджуючі авторські і майнові права заявника у відповідності до вимог діючого законодавства;

6.1.2) проведення експериментальних досліджень;

6.1.3) оформлення документів за результатами авторизації.

Строк проведення авторизації - десять робочих днів з дня отримання заявки на проведення авторизації до оформлення результатів.

6.2. Авторизацію проводить спеціальна комісія, яка складається з профільних фахівців Інституту освітньої аналітики. До складу комісії можуть бути запрошені сторонні експерти, які мають безпосереднє відношення до створення та забезпечення функціонування ІТС «ДІСО». Члени комісії призначаються та звільняються від своїх обов'язків за рішенням керівництва Інституту освітньої аналітики. Комісія з авторизації є постійно діючим органом.

6.3. Процедура авторизації включає:

6.3.1) розгляд заявки на проведення авторизації щодо відповідності пп. 6.1.1) п. 6.1. цього Порядку. В разі недотримання вимог щодо надання передбачених пп. 6.1.1) п. 6.1. Порядку документів, зазначена заявка залишається без розгляду до усунення недоліків;

6.3.2) експертизу програмної документації;

6.3.3) експериментальні дослідження електронного майданчика;

6.3.4) прийняття рішення комісією про результати авторизації, його оформлення та розміщення на сайті <http://diso.gov.ua> .

6.4. На стадії проведення експертизи програмних документів встановлюється їх відповідність вимогам чинних нормативних документів.

6.5. Критерії оцінки документації:

6.5.1) відповідність комплектності документації;

6.5.2) відповідність оформлення документів чинним нормативним актам (склад, структура, технічне виконання);

6.5.3) відповідність змістовної сторони документів (погодженість, повнота, коректність, доступність).

6.6. Експериментальне дослідження електронного майданчика включає перевірку:

6.6.1) ступеня захищеності;

6.6.2) ступеня відповідності меті створення ІТС «ДІСО»;

6.6.3) ступеня сумісності з інтегрованим ІТС «ДІСО».

6.7. Невідповідності, виявлені при проведенні авторизації, повинні бути задокументовані. Звіт про невідповідність повинний містити перелік виявлених невідповідностей.

VII. Оформлення результатів авторизації електронного майданчика для взаємодії з ІТС «ДІСО»

7.1. Результати проведення авторизації оформляються у вигляді протоколу.

Протокол авторизації повинен містити:

- ідентифікацію протоколу (номер), ідентифікацію його кожної сторінки для того, щоб забезпечити визнання сторінки як частини протоколу, а також ідентифікацію кінця протоколу;

- дату проведення авторизації;

- опис, стан, ідентифікаційні дані електронного майданчика;

- назву й адресу розробника (власника) електронного майданчика;

- групу суб'єктів, які можуть користуватися АЕМ, та мету такого використання;

- результати випробувань;

- при необхідності - виявлені проблеми і рекомендації з усунення.

Протокол підписується членами атестаційної комісії, що проводили авторизацію.

7.2. Якщо при проведенні авторизації будуть виявлені невідповідності вимогам, які пред'являються до електронних майданчиків для взаємодії з ІТС «ДІСО», результат авторизації визнається негативним.

7.3. За відсутності невідповідностей результат авторизації визнається позитивним й заявнику видається свідоцтво. Строк дії атестаційного свідоцтва – 1 рік, після чого АЕМ підлягає повторній атестації.

7.4. У разі негативного результату вся документація повертається замовнику для усунення виявлених недоліків.

7.5. За результатами авторизації дається рекомендація про можливість застосування АЕМ для взаємодії з ІТС «ДІСО» відповідними групами суб'єктів експлуатації ІТС «ДІСО».

7.6. При внесенні змін в ПЗ, заміни його версії, тощо, - повинна знову проводитись авторизація.

Заступник директора з
науково-організаційної роботи

А. Литвинчук